

Algorytmy do zestawu nr 3¹

1. Algorytmy pomocnicze

Tablice d_s i p_s mają n elementów (n – liczba wierzchołków grafu G).

1.1. Nadanie wartości początkowych atrybutów d oraz p dla wierzchołków grafu G

Algorytm 1: $\text{init}(G, s)$ $\triangleright G$ – graf wejściowy, s – wybrany wierzchołek-źródło

```
1: for każdy wierzchołek  $v$  należący do grafu  $G$  do
2:    $d_s[v] \leftarrow \infty$ 
3:    $p_s[v] \leftarrow \text{NIL}$ 
4: end for
5:  $d_s[s] \leftarrow 0$ 
```

1.2. Relaksacja krawędzi (u, v)

Algorytm 2: $\text{relax}(u, v, w)$ $\triangleright u, v$ – wierzchołki połączone krawędzią (u, v) poddaną relaksacji;
 w – macierz wag

```
1: if  $d_s[v] > d_s[u] + w[u][v]$  then
2:    $d_s[v] \leftarrow d_s[u] + w[u][v]$ 
3:    $p_s[v] \leftarrow u$ 
4: end if
```

2. Algorytm Dijkstry

Algorytm 3: $\text{dijkstra}(G, w, s)$

```
1:  $\text{init}(G, s)$ 
2:  $S \leftarrow \emptyset$   $\triangleright S$  – zbiór "gotowych" wierzchołków; na początku jest pusty.
3: while  $S \neq$  zbiór wszystkich wierzchołków  $G$  do
4:    $u \leftarrow$  wierzchołek o najmniejszym  $d_s[u]$  spośród niegotowych wierzchołków,  $u \notin S$ 
5:    $S \leftarrow S \cup u$ 
6:   for każdy wierzchołek  $v \notin S$  będący sąsiadem  $u$  do
7:      $\text{relax}(u, v, w)$ 
8:   end for
9: end while
```

Po zakończeniu działania algorytmu Dijkstry tablica atrybutów d_s przechowuje długości najkrótszych ścieżek z wierzchołka startowego s do wszystkich wierzchołków grafu. Tablica p_s przechowuje poprzed-

¹Na podstawie: Cormen Thomas H., Leiserson Charles E., Rivest Ronald L., *Wprowadzenie do algorytmów*, Wyd. 4, Warszawa, Wydawnictwo Naukowo – Techniczne, 2001, ISBN 83-204-2665-0.

nika każdego z wierzchołków na jego najkrótszej ścieżce z s , dzięki czemu można odtworzyć każdą ze ścieżek. Podsumowując:

- $d_s[u]$ = długość najkrótszej ścieżki z wierzchołka startowego s do wierzchołka u ,
- $p_s[u]$ = poprzednik wierzchołka u na najkrótszej ścieżce z s do u .

Natomiast w trakcie działania algorytmu Dijkstry tablicę d_s możemy rozumieć jako górne oszacowanie długości najkrótszych ścieżek z s . Oszacowanie to, początkowo nieskończone (patrz algorytm 1), jest poprawiane przez algorytm Dijkstry (alg. 3) przy pomocy relaksacji (alg. 2).

3. Minimalne drzewo rozpinające²

- G – graf wejściowy,
- n – liczba wierzchołków grafu G ,
- (u, v) – krawędź z wierzchołka u do v ,
- T – minimalne drzewo rozpinające.

3.1. Algorytm Prima

Początkowo wierzchołki grafu dzielimy na dwie części: dowolny startowy wierzchołek dodajemy do pustego drzewa T , pozostałe wierzchołki tworzą zbiór W . W każdym kroku **analizujemy tylko krawędzie łączące T z W** :

1. Wybieramy krawędź (u, v) o najmniejszej wadze (tzw. krawędź lekka).
2. Dodajemy (u, v) do drzewa T , jednocześnie usuwając odpowiedni wierzchołek z W .

Pętlę wykonujemy póki T nie zawiera wszystkich n wierzchołków grafu wejściowego.

3.2. Algorytm Kruskala

Wiadomo, że do drzewa T będą należały wszystkie wierzchołki. Początkowo nie są połączone (należą do różnych drzew). Sortujemy krawędzie grafu G według niemalejących wag. Dla każdej krawędzi (u, v) od najmniejszej wagi: jeżeli dodanie krawędzi (u, v) nie spowoduje powstania cyklu (czyli: krawędź (u, v) łączy różne drzewa), to dodajemy ją do T .

Algorytm można zakończyć przed końcem pętli, o ile T zawiera już $n - 1$ krawędzi.

²Na podstawie: V. K. Balakrishnan, *Schaum's Outline of Theory and Problems of Graph Theory*, McGraw-Hill Education – Europe, 1997, ISBN 0-07-005489-4.